

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

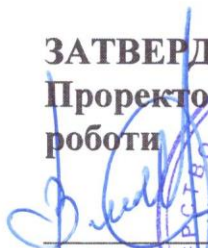
ЗАТВЕРДЖУЮ

**Декан соціально-гуманітарного
факультету**

Оксана ГОМОТЮК
« 29 » 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з науково-педагогічної
роботи**

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 29 » 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІНОТ

Святослав ПИТЕЛЬ
« 29 » 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА ТА ВИРАЗНЕ ЧИТАННЯ»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 013 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма – «Початкова освіта»

кафедра освітології і педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	2	4	36	24	4	10	46	120	4
Заочна	2	3,4	8	4	-	-	108	120	4

Тернопіль – 2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26 серпня 2014 р.)

Робочу програму склала доктор філософії з початкової освіти, викладач кафедри освітології і педагогіки Андріана ШИШАК.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри освітології і педагогіки (протокол № 1 від 26 08 . 2015 р.).

В.о. завідувача кафедри,
д.пед.н., проф.

Володимир ЧАЙКА

Гарант освітньої програми,
д-р філософії з початкової освіти,
викладач кафедри освітології і педагогіки

Андріана ШИШАК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Дитяча література та виразне читання»

1. Опис програми

Дисципліна – «Дитяча література та виразне читання»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	Статус дисципліни – Нормативна, циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 2	Спеціальність: 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: «Початкова освіта»	Рік підготовки: Денна – 2 Заочна – 2 Семестр: Денна – 4 Заочна – 3, 4
Кількість змістових модулів – 5	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: Денна – 36 год Заочна – 8 год Практичні заняття: Денна – 24 год Заочна – 4 год
Загальна кількість годин – 120 год		Самостійна робота: Денна – 46 год, Заочна – 108 год Індивідуальна робота - 4 год Тренінг – 10 год
Тижневих годин : – 10 год, <i>з них аудиторних</i> – 5 год		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни.

Курс «Дитяча література та виразне читання» спрямований на підготовку здобувачів вищої освіти до свідомого оволодіння професійними компетентностями, необхідними для організації читацької діяльності учнів початкової школи, розвитку в них інтересу до художнього слова та естетичного сприймання літературних творів. Вивчення дисципліни сприяє формуванню критичного, педагогічного й креативного мислення, розвитку художньо-естетичного смаку, педагогічної культури, здатності до рефлексії та творчої самореалізації. Особлива увага приділяється формуванню готовності майбутнього педагога діяти в умовах сучасного освітнього середовища, використовувати виразне читання як ефективний засіб емоційно-естетичного впливу на дитину, упроваджувати інноваційні технології навчання літературного читання і забезпечувати гармонійний розвиток особистості молодшого школяра.

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх учителів початкових класів цілісного розуміння ролі дитячої літератури у вихованні та навчанні дитини, засвоєння теоретичних і методичних засад роботи з літературними текстами для дітей, а також

оволодіння навичками виразного читання як засобу розвитку мовлення, мислення, уяви, емоційної культури та читацьких умінь учнів початкової школи.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

В результаті вивчення дисципліни «*Дитяча література та виразне читання*» здобувачі освіти повинні:

- мати уявлення про дитячу літературу як особливий вид художньої творчості, її функції, жанрово-тематичне розмаїття та значення в культурному розвитку суспільства;
- знати основні етапи становлення та розвитку української дитячої літератури, імена видатних письменників XIX–XXI ст., їхній внесок у формування дитячого читання;
- розуміти роль усної народної творчості у становленні духовного світу дитини та використовувати фольклорні твори у навчально-виховному процесі;
- уміти аналізувати художні тексти для дітей, визначати їхню тематику, проблематику, ідейно-художні особливості, виховний потенціал;
- опанувати техніку та методику виразного читання, уміти добирати інтонаційні засоби для розкриття змісту й образів твору;
- розвивати навички педагогічної інтерпретації дитячих літературних текстів і використовувати виразне читання як засіб емоційно-естетичного впливу на учнів;
- знати сучасні тенденції розвитку української та зарубіжної дитячої літератури, вміти добирати твори відповідно до вікових особливостей дітей і навчальних завдань;
- формувати мотивацію до постійного самоосвітнього збагачення, творчого підходу до роботи з дитячою книжкою, розвитку власної педагогічної майстерності.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни.

Вивчення курсу «*Дитяча література та виразне читання*» ґрунтується на знаннях, здобутих у межах таких дисциплін, як «Загальна педагогіка», «Історія педагогіки», «Загальна психологія», «Вікова та педагогічна психологія» та інші. Здобувачі освіти формують нові компетентності на засвоєних знаннях про закономірності навчання, вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, основи педагогічної комунікації та шкільної гігієни. Ці передумови забезпечують логічну наступність у формуванні професійних компетентностей і створюють базу для ефективного засвоєння змісту дисципліни, спрямованої на підготовку творчого, культурно свідомого та професійно компетентного педагога.

2.4. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Процес вивчення дисципліни «*Дитяча література та виразне читання*» спрямований на формування елементів таких компетентностей:

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської

та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

2.5. Результати навчання.

До результатів вивчення дисципліни *«Дитяча література та виразне читання»* належать такі:

ПР-1. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-04. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-05. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесності поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

ПР-20. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР-23. Пропонувати власні способи вирішення психолого-педагогічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

3. Програма дисципліни «Дитяча література та виразне читання»

Змістовий модуль 1. Зародження і розвиток української дитячої літератури. виразне читання класичних творів

Тема 1. Дитяча література як особливий вид художньої творчості

Поняття «дитяча література», «література для дітей», «література про дітей». Сучасне розуміння дитячої літератури як складової національної культури. Основні функції дитячої літератури: пізнавальна, виховна, естетична. Тематичне та жанрове розмаїття літератури для дітей. Особливості художнього образу в дитячій літературі. Класифікація дитячих творів за віковими групами читачів. Виразне читання як засіб художньо-естетичного сприймання дитячих творів.

Тема 2. Усна народна творчість у колі дитячого читання

Ознаки фольклору, види й жанри усної народної творчості. Колискові пісні, забавлянки, заклички, мирилки, лічилки. Прислів'я, приказки, загадки, скоромовки – малі жанри дитячого фольклору. Народна казка: типи, тематика, морально-етичний зміст. Закон триступеневого сприймання художнього твору дитиною. Роль фольклору у формуванні духовного світу дитини. Виразне читання народних творів: передача інтонації, ритму, гумору.

Тема 3. Українська дитяча література XIX – початку XX ст.

Перші кроки становлення дитячої літератури в Україні. Творчість Марка Вовчка – соціальні мотиви, образи дітей, народність. Леонід Глібов – байкар, педагог, поет для дітей. Внесок Олени Пчілки у розвиток української дитячої прози та поезії. Поетичний світ Тараса Шевченка в контексті дитячого читання. Виразне читання творів Шевченка, Глібова, Пчілки: особливості темпоритму та інтонації. Значення класичної спадщини для сучасного дитячого читання.

Тема 4. Українська дитяча література ХХ ст.

Творчість Лесі Українки, Івана Франка, Михайла Коцюбинського для дітей. Дидактична спрямованість казок І. Франка. Образність і виховний зміст оповідань М. Коцюбинського. Поезія для дітей Павла Тичини й Максима Рильського. Ліризм і доброта творів Марійки Підгірянки, Наталі Забіли. Виразне читання віршів і казок ХХ ст.: інтонаційна палітра, ритм, емоційне забарвлення. Місце літератури ХХ ст. у формуванні моральних цінностей дитини.

Тема 5. Виховна спрямованість української дитячої прози другої половини ХХ ст.

Оксана Іваненко – майстер морально-виховної казки. Платон Воронько, Микола Трублаїні – письменники для молодшого шкільного віку. Василь Сухомлинський як педагог і письменник. Віктор Кава, Василь Чухліб, Грицько Бойко – поети дитячого світу. Образ дитини у творах другої половини ХХ ст. Формування читацької самостійності й активності дітей. Виразне читання прозових текстів: логічні наголоси, паузи, передача характерів героїв.

Змістовий модуль 2. Сучасна українська та зарубіжна дитяча література. Виразне читання сучасних творів

Тема 6. Сучасна українська дитяча література: нові тенденції

Основні напрями розвитку дитячої літератури незалежної України. Патріотичні мотиви у творчості Ганни Чубач. Морська та ігрова тематика у віршах Анатолія Качана. Сучасні дитячі автори – Ігор Січовик, Віра Багірова. Жанрово-тематичне розмаїття сучасних поезій і казок. Виразне читання сучасних поезій: темп, ритм, емоційність. Дитяча книга ХХІ століття як засіб формування національної ідентичності.

Тема 7. Сучасна українська проза для дітей

Іван Андрусак – гуманістичні мотиви у дитячих творах. Оксана Кротюк, Олександр Дерманський – світ дитячої фантазії. Мар'яна Савка та її поетичний світ для дітей. Леся Мовчун, Галина Ткачук – нові голоси в українській дитячій прозі. Освітньо-виховне значення сучасних українських творів. Буктрейлер як форма популяризації дитячої книги. Виразне читання сучасних казок і оповідань: інтонаційна динаміка.

Тема 8. Література рідного краю та українська діаспора

Письменники рідного краю у дитячому читанні – Андрій Чайковський, Ігор Калинець, Ніна Бічуя. Значення літератури рідного краю для національно-патріотичного виховання. Дитяча література української діаспори: тематика, образи, проблематика. Особливості мови і стилю письменників-емігрантів. Використання сторітеллінгу на уроках читання. Виразне читання творів рідного краю: інтонаційна автентика. Підготовка творчого плакату чи читацького проєкту.

Тема 9. Зарубіжна класика в дитячому читанні

Астрід Ліндгрен – світ дитячої свободи і фантазії. Джанні Родарі – казка як школа мислення. Роальд Дал – поєднання гумору, фантастики і моралі. Туве Янсон – філософія доброти у казках про мумі-тролів. Ернест Теодор Амадей Гофман – чарівний світ дитинства. Виразне читання зарубіжних казок: передача інтонацій, характерів, гумору. Складання списку літератури для самостійного читання молодших школярів.

Тема 10. Зарубіжна література для дітей: класика і сучасність

Льюїс Керол «Аліса в країні Чудес» – гра уяви та логіки. Карло Коллоді «Пригоди Піноккіо» – педагогічна мораль казки. Сельма Лагерльоф «Чудові мандри Нільса Хольгersona». Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц» – філософія гуманізму. Марк Твен – реалістичне зображення дитинства. Брати Грімм, Редьярд Кіплінг, Алан Мілн – казки, що формують моральний світ дитини. Виразне читання класики: інтонаційне моделювання і драматизація уривків.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Дитяча література та виразне читання»

Тематика залікового кредиту	Кількість годин								Контр. заходи
	Лекції		Практичні Заняття		Самостійна робота		ІРС	Тренінг	
	Денна	Заочна	Денна	Заочна	Денна	Заочна			
Змістовий модуль 1. Зародження і розвиток української дитячої літератури. виразне читання класичних творів									
Тема 1. Дитяча література як особливий вид художньої творчості	2	2	2	2	4	10	2	6	Поточне опитування
Тема 2. Усна народна творчість у колі дитячого читання	4		2		4	10			Поточне опитування
Тема 3. Українська дитяча література ХІХ – початку ХХ ст.	4		2		4	10			Поточне опитування
Тема 4. Українська дитяча література ХХ ст.	4		2		6	12			Поточне опитування
Тема 5. Виховна спрямованість української дитячої прози другої половини ХХ ст.	4		4		6	12			Поточне опитування
Всього за I ЗМ	18	4	12	2	24	54	2	6	
Змістовий модуль 2. Сучасна українська та зарубіжна дитяча література. Виразне читання сучасних творів									
Тема 6. Сучасна українська дитяча література: нові тенденції	4	2	4	2	4	10	2	4	Поточне опитування
Тема 7. Сучасна українська проза для дітей	4		2		4	10			Поточне опитування
Тема 8. Література рідного краю та українська діаспора	4		2		4	10			Поточне опитування
Тема 9. Зарубіжна класика в дитячому читанні	4		2		6	12			Поточне опитування
Тема 10. Зарубіжна література для дітей: класика і сучасність	2		2		4	12			Поточне опитування
Всього за II ЗМ	18	4	12	2	22	54	2	24	
Всього	36	8	24	4	46	108	4	10	

5. Тематика практичних занять

Мета практичних занять:

- поглибити знання здобувачів освіти про специфіку дитячої літератури як засобу формування моральних, естетичних і пізнавальних цінностей дитини молодшого шкільного віку;
- розвивати вміння аналізувати художні твори для дітей різних жанрів і вікових категорій, визначати їх виховний потенціал та методичне значення для початкової школи;
- формувати навички виразного читання як інструменту художньо-естетичного

сприймання тексту, засобу розвитку емоційної культури та комунікативних умінь учнів початкової школи;

- сприяти розвитку творчого мислення, літературного смаку й педагогічної майстерності майбутнього вчителя у процесі роботи з дитячими творами українських та зарубіжних авторів.

Практичне заняття 1 до теми 1

Тема: Дитяча література як особливий вид художньої творчості

Мета: усвідомити сутність дитячої літератури, її основні функції та жанрове розмаїття; простежити роль виразного читання у художньо-естетичному сприйманні творів.

Питання для обговорення:

1. Поняття «дитяча література», «література для дітей», «література про дітей».
2. Основні функції дитячої літератури: пізнавальна, виховна, естетична.
3. Класифікація дитячих творів за віковими групами читачів.

Практичне завдання: розробити партитуру обраного твору та змодельовати організацію його виразного читання учнями початкової школи, враховуючи темп, інтонацію та характер персонажів.

Практичне заняття 2 до теми 2

Тема: Усна народна творчість у колі дитячого читання

Мета: ознайомити студентів із жанровим розмаїттям фольклору; усвідомити роль усної народної творчості у формуванні духовного світу дитини.

Питання для обговорення:

1. Види та жанри усної народної творчості: колискові, забавлянки, заклички, мирилки, лічилки.
2. Народна казка: типи, тематика, морально-етичний зміст.
3. Закон триступеневого сприймання художнього твору дитиною.

Практичне завдання: розробити партитуру народного твору та змодельовати проведення його виразного читання, передаючи інтонацію, ритм та гумор твору.

Практичне заняття 3 до теми 3

Тема: Українська дитяча література XIX – початку XX ст.

Мета: ознайомити з особливостями дитячих творів класиків української літератури; сформувати навички виразного читання класики.

Питання для обговорення:

1. Творчість Марка Вовчка, Леоніда Глібова, Олени Пчілки, Тараса Шевченка для дітей.
2. Особливості темпоритму та інтонації класичних творів.
3. Значення спадщини XIX – початку XX ст. для сучасного читача.

Практичне завдання: розробити партитуру обраного класичного твору та змодельовати організацію його виразного читання учнями, з урахуванням характеру персонажів і художніх образів.

Практичне заняття 4 до теми 4

Тема: Українська дитяча література XX ст.

Мета: розкрити образність і виховний зміст творів Лесі Українки, Івана Франка, Михайла Коцюбинського, Павла Тичини та Максима Рильського; вдосконалювати навички виразного читання.

Питання для обговорення:

1. Дидактична спрямованість казок та оповідань.
2. Особливості інтонаційної палітри та ритму творів XX ст.
3. Формування моральних цінностей дитини через літературу.

Практичне завдання: розробити партитуру вибраного твору та змодельовати проведення його

виразного читання, передаючи емоційне забарвлення та характер персонажів.

Практичне заняття 5 до теми 5

Тема: Виховна спрямованість української дитячої прози другої половини ХХ ст.

Мета: ознайомити з творчістю Оксани Іваненко, Платона Воронька, Миколи Трублаїні; виявити особливості образу дитини у прозових творах.

Питання для обговорення:

1. Соціально-виховний аспект творів.
2. Роль поетів-дитячих письменників у формуванні читацької самостійності.
3. Особливості логічних наголосів і пауз у прозі.

Практичне завдання: розробити партитуру прозового твору та змодельовати організацію його виразного читання учнями початкової школи.

Практичне заняття 6 до теми 5

Тема: Виховна спрямованість української дитячої прози другої половини ХХ ст.

Мета: продемонструвати особливості виразного читання творів Василя Сухомлинського, Віктора Кави, Василя Чухліба, Грицька Бойка; поглибити практичні навички аналізу прозових текстів.

Питання для обговорення:

1. Формування активності й читацької самостійності дітей.
2. Передача характерів героїв у прозі.
3. Використання емоційних засобів виразного читання.

Практичне завдання: розробити партитуру прозового твору та змодельовати проведення його виразного читання учнями початкової школи.

Змістовий модуль 2. Сучасна українська та зарубіжна дитяча література. Виразне читання сучасних творів

Практичне заняття 7 до теми 6

Тема: Сучасна українська дитяча література: нові тенденції

Мета: ознайомити з новітньою українською поезією для дітей; виявити патріотичні, морські та ігрові мотиви.

Питання для обговорення:

1. Основні напрями розвитку дитячої літератури незалежної України.
2. Особливості темпу, ритму та емоційного забарвлення сучасних віршів.
3. Значення сучасної поезії для формування національної ідентичності.

Практичне завдання: розробити партитуру обраного сучасного вірша та змодельовати організацію його виразного читання учнями.

Практичне заняття 8 до теми 6

Тема: Сучасна українська дитяча література: нові тенденції

Мета: розвинути навички аналізу сучасних дитячих текстів і організації виразного читання; поглибити розуміння жанрового різноманіття.

Питання для обговорення:

1. Жанрово-тематичне розмаїття сучасних поезій і казок.
2. Особливості інтонаційної динаміки.
3. Роль сучасних дитячих авторів у вихованні дітей.

Практичне завдання: розробити партитуру обраного твору та змодельовати проведення його виразного читання учнями початкової школи.

Практичне заняття 9 до теми 7

Тема: Сучасна українська проза для дітей

Мета: ознайомити з прозовими творами сучасних авторів; сформувати уміння аналізувати зміст

і виразно читати тексти.

Питання для обговорення:

1. Гуманістичні мотиви у творах Івана Андрусика, Оксани Кротюк, Олександра Дерманського.
2. Світ дитячої фантазії в прозі сучасних авторів.
3. Особливості інтонаційної динаміки у прозі.

Практичне завдання: розробити партитуру обраного прозового твору та змодельовати організацію його виразного читання учнями початкової школи.

Практичне заняття 10 до теми 8

Тема: Література рідного краю та українська діаспора

Мета: ознайомити з творчістю письменників рідного краю і української діаспори; сформувати навички виразного читання з урахуванням мовних і стилістичних особливостей.

Питання для обговорення:

1. Особливості мови і стилю творів рідного краю.
2. Проблематика та образи української діаспори.
3. Використання сторітеллінгу на уроках читання.

Практичне завдання: розробити партитуру обраного твору та змодельовати організацію його виразного читання учнями початкової школи.

Практичне заняття 11 до теми 9

Тема: Зарубіжна класика в дитячому читанні

Мета: ознайомити з класичними зарубіжними казками; розвивати навички виразного читання, передавання інтонацій та характерів персонажів.

Питання для обговорення:

1. Світ дитячої свободи і фантазії в творах Астрід Ліндгрен, Джанні Родарі, Роальда Дала, Туве Янсон, Ернеста Теодора Амадея Гофмана.
2. Особливості гумору, моралі та фантастики в зарубіжних казках.
3. Використання інтонацій для передачі характерів і настрою твору.

Практичне завдання: розробити партитуру обраного зарубіжного твору та змодельовати організацію його виразного читання учнями початкової школи.

Практичне заняття 12 до теми 10

Тема: Зарубіжна література для дітей: класика і сучасність

Мета: ознайомити з класикою та сучасними творами зарубіжних авторів; сформувати навички інтонаційного моделювання та драматизації при виразному читанні.

Питання для обговорення:

1. Особливості педагогічної моралі, філософії гуманізму та реалістичного зображення дитинства у творах Льюїса Керола, Карло Коллоді, Сельми Лагерльоф, Антуана де Сент-Екзюпері, Марка Твена, братів Грімм, Редьярда Кіплінга, Алана Мілна.
2. Роль драматизації та інтонаційного моделювання у виразному читанні.
3. Формування морального та етичного світогляду дітей через літературу.

Практичне завдання: розробити партитуру обраного твору та змодельовати проведення його виразного читання учнями початкової школи, використовуючи інтонаційне моделювання і драматизацію.

6. Самостійна робота

Самостійна робота є одним із провідних засобів опанування навчального матеріалу в позааудиторний час без безпосередньої участі викладача. Її обсяг і зміст визначаються робочою програмою навчальної дисципліни, навчальним планом і методичними вказівками викладача.

Організація самостійної роботи забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною

літературою, періодичними виданнями, електронними ресурсами. Матеріал, призначений для самостійного опрацювання, включається до підсумкового контролю поряд із навчальним матеріалом, що вивчається під час аудиторних занять.

Якість виконання самостійної роботи перевіряється викладачем під час індивідуальних консультацій, семінарських або підсумкових занять, які проводяться відповідно до графіка кафедри.

Для успішного вивчення дисципліни «Дитяча література та виразне читання» здобувачі вищої освіти мають оволодіти значним обсягом інформації, що охоплює історію, теорію та методику роботи з дитячими художніми текстами. Важливим елементом освітнього процесу є самостійна творча діяльність, спрямована на формування професійних компетентностей майбутнього вчителя початкових класів.

Самостійна робота є обов'язковим модулем освітньої компоненти та передбачає виконання комплексу творчих завдань у форматі 10 мініпроектів, кожен із яких відповідає темі дисципліни. Мініпроекти мають демонструвати розуміння здобувачами функцій дитячої літератури, уміння застосовувати сучасні технології навчання, творчо організовувати читацьку діяльність молодших школярів.

Вимоги до мініпроекту:

- відповідність темі, меті та очікуваним результатам (мініпроект повинен мати чітко визначену тему, сформульовану мету та конкретні результати; зміст роботи має відображати основні положення теми, демонструвати розуміння ролі дитячої літератури у формуванні особистості дитини);

- структурованість і логічність змісту (завдання повинно бути логічно побудованим, із визначеними структурними компонентами; текст або презентація мають бути зрозумілими та лаконічними);

- наявність навчальних матеріалів і наочності (до мініпроекту додаються або описуються наочні матеріали (ілюстрації, картки, таблиці, цифрові ресурси, відео, посилання тощо); наочність має бути змістовною, доступною й придатною до практичного використання в початковій школі);

- практична доцільність і реалістичність (ідеї, запропоновані в мініпроекті, повинні бути придатними для реалізації в умовах освітнього процесу початкової школи; необхідно враховувати вікові особливості дітей, обсяг навчального часу, наявність ресурсів та педагогічну доцільність матеріалу);

- креативність і результативність (мініпроект має відображати творчий підхід здобувача, сучасні освітні тенденції та інноваційні методи; кінцевим результатом є конкретний продукт (плакат, інфографіка, відео, сценарій, комікс тощо), який демонструє професійну готовність майбутнього вчителя до організації літературно-естетичної діяльності учнів).

Зміст мініпроектів:

Тема 1. Дитяча література як особливий вид художньої творчості

Мініпроект: «Функції дитячої літератури»

Мета: усвідомити функції дитячої літератури та її вплив на формування особистості дитини.

Інструкція:

1. Згадай або обери 5 дитячих книжок, які реалізують різні функції (пізнавальна, виховна, естетична тощо).
2. Створи візуальний постер (у Canva/PowerPoint) з назвами, короткими описами й кольоровою «веселкою функцій».
3. Додай висновок: яку роль дитяча книга відіграє у розвитку молодших школярів.

Результат: постер або інфографіка «Функції дитячої літератури».

Тема 2. Усна народна творчість у колі дитячого читання

Мініпроект: «Фольклорна скарбничка для дітей»

Мета: дослідити роль усної народної творчості у формуванні духовних цінностей дитини.

Інструкція:

1. Обери 3–4 малі фольклорні жанри (лічилки, мирилки, скоромовки, загадки).

2. Створи інтерактивну збірку (Google Slides або відео з озвученням) із власним виразним читанням.
 3. Додай короткий коментар: як кожен жанр виконує виховну і мовленнєву функцію.
- Результат:** електронна «Фольклорна скарбничка для дітей» з аудіо/відео-елементами.

Тема 3. Українська дитяча література XIX – початку XX ст.

Мініпроект: «Класики – дітям»

Мета: ознайомитися з творами українських письменників-класиків для дітей і навчитися передавати їх емоційно.

Інструкція:

1. Обери одного автора.
2. Створи коротку слайд-презентацію про зміст та виховний потенціал одного його дитячого твору.
3. Виконай виразне читання уривку з обраного твору, додай опис використаних інтонаційних засобів.

Результат: відео або мультимедійна презентація «Класики – дітям».

Тема 4. Українська дитяча література XX ст.

Мініпроект: «Поетичний колаж»

Мета: розкрити морально-естетичний зміст дитячої поезії XX ст.

Інструкція:

1. Обери 3 короткі вірші XX ст.
2. Створи колаж або буклет, де кожен вірш супроводжується ілюстрацією та коротким описом виховного змісту.
3. Озвуч один із віршів виразно – аудіозапис або відео.

Результат: поетичний колаж або мінібук «Поетичний колаж».

Тема 5. Виховна спрямованість української дитячої прози другої половини XX ст.

Мініпроект: «Мораль у прозі»

Мета: усвідомити виховний потенціал української дитячої прози.

Інструкція:

1. Прочитай одну казку або оповідання.
2. Створи ментальну карту «Мораль у прозі».
3. Додай коротку характеристику героїв і поясни, як твір впливає на формування цінностей учнів.

Результат: ментальна карта/постер із моральним змістом дитячого твору.

Тема 6. Сучасна українська дитяча література: нові тенденції

Мініпроект: «Намалюй враження»

Мета: ознайомити учнів початкових класів із новими іменами сучасних українських письменників.

Інструкція:

1. Обери сучасного автора.
2. Підготуй короткий відеоогляд однієї його книги/твору (2–3 хвилини).
3. Розроби проведення виконання завдання для дітей: «Прочитай – обери улюблений рядок – намалюй враження».

Результат: відеоогляд та малюнок до твору сучасного дитячого автора.

Тема 7. Сучасна українська проза для дітей

Мініпроект: «Казка оживає»

Мета: розвинути вміння інтерпретувати сучасну дитячу прозу через виразне читання і драматизацію.

Інструкція:

1. Обери коротке оповідання чи казку.
2. Напиши короткий сценарій для інсценізації.
3. Додай пояснення, які емоції й цінності це передасть дітям.

Результат: мінісценарій за сучасним дитячим твором.

Тема 8. Література рідного краю та українська діаспора

Мініпроект: «Письменники _____ мого _____ краю»

Мета: формувати інтерес до літератури рідного краю та національно-патріотичні почуття.

Інструкція:

1. Обери письменника свого регіону, який писав/пише для дітей.
2. Створи інтерактивну карту або плакат із короткою біографією, фото, уривком із твору.
3. Запиши виразне читання уривку його твору з елементами автентичної інтонації.

Результат: плакат або інтерактивна карта «Письменники мого краю».

Тема 9. Зарубіжна класика в дитячому читанні

Мініпроект: «Світові _____ казки, _____ що _____ навчають»

Мета: ознайомити з гуманістичним змістом і моральними цінностями зарубіжної дитячої класики.

Інструкція:

1. Обери одну казку.
2. Створи «паспорт казки» – таблицю з інформацією: автор, головні герої, ідея, мораль.
3. Додай коротке відео або аудіо виразного читання улюбленого епізоду.

Результат: паспорт казки + аудіофрагмент виразного читання.

Тема 10. Зарубіжна література для дітей: класика і сучасність

Мініпроект: «Урок _____ від _____ героя _____ дитинства»

Мета: осмислити філософсько-виховний зміст зарубіжних творів для дітей.

Інструкція:

1. Обери один твір.
2. Створи сторітелінг-пост: що цей герой навчає дітей?
3. Додай ілюстрацію або цитату, що відображає головну ідею твору.

Результат: сторітелінг-пост або візуальний щоденник «Урок від героя дитинства».

7. Тренінг з дисципліни «Дитяча література та виразне читання»

Виконання завдань тренінгу дадуть змогу здобувачам освіти не лише теоретично, а й практично досягнути специфіку дитячої літератури як мистецтва слова, розвинути навички її аналізу, інтерпретації та виразного читання.

Завдання тренінгу полягає у формуванні вмінь аналізувати художні особливості дитячих творів різних жанрів і періодів, добирати адекватні інтонаційні засоби для їх читання, а також творчо інтерпретувати текст через різні форми виразного мовлення.

Тренінг поділено на 5 навчальних занять, які реалізуються відповідно до програми навчальної дисципліни та кількості годин, відведених на тренінгову роботу. Кожне заняття має практичне спрямування та поєднує аналітичну, мовленнєву й творчо-інтерпретаційну діяльність.

У процесі виконання тренінгових завдань здобувачі освіти:

- аналізують художні тексти з урахуванням вікових особливостей дитячої аудиторії;
- тренують техніку читання, дикцію, темпоритм, логічні наголоси та паузи;
- моделюють фрагменти занять із виразного читання, проводять творчі обговорення;
- здійснюють самооцінювання та взаємооцінювання рівня володіння інтонаційними засобами.

Реалізація тренінгу сприяє формуванню професійної компетентності майбутнього вчителя початкової школи, розвитку його мовленнєвої культури, артистизму й педагогічної майстерності,

необхідних для ефективного формування читацької культури молодших школярів.

Навчальне заняття 1. Аналіз художніх особливостей дитячого твору

Мета: сформувати вміння майбутніх учителів початкових класів аналізувати зміст і художню форму дитячого твору, визначати його виховний потенціал.

Тренінгові

завдання:

- провести аналітичну гру «Під мікроскопом тексту», під час якої здобувачі у групах визначають особливості художнього образу, жанр і функції твору (пізнавальна, виховна, естетична);
- створити інтерактивну «мапу емоцій» героя, візуалізувавши зміну його почуттів і моральні акценти твору через колективне обговорення.

Навчальне заняття 2. Виразне читання народних дитячих творів

Мета: розвинути навички інтонаційно-емоційного читання малих жанрів фольклору (колискових, забавлянок, закличок) і народних казок.

Тренінгові

завдання:

- виконати вправу «Голос фольклору»: у парах підготувати короткий усний виступ із читанням народного тексту, змінюючи темп, ритм, гучність для передавання інтонаційного малюнка;
- у групах провести творче моделювання «Звучить народна казка»: розподілити ролі персонажів і продемонструвати драматизоване виразне читання з урахуванням народного колориту.

Навчальне заняття 3. Класика дитячої літератури у виразному читанні

Мета: навчити здобувачів аналізувати класичні твори XIX – початку XX ст. для дітей і здійснювати їх емоційно виразне читання.

Тренінгові

завдання:

- підготувати колективну міні-дискусію «Образ дитини в класичній літературі» з фіксацією особливостей дитячого світосприйняття;
- провести інтонаційний тренінг «Ритм і настрій поезії»: відтворити уривки творів у різних темпоритах, знаходячи інтонації, що підсилюють зміст.

Навчальне заняття 4. Виразне читання сучасної української дитячої літератури

Мета: удосконалити навички роботи з сучасним дитячим текстом, розвинути вміння виразно читати поезії та прозові уривки, зберігаючи авторський стиль і настрій.

Тренінгові

завдання:

- провести вправу «Живий мікрофон»: кожен учасник обирає короткий сучасний вірш і виконує його публічно з виразною передачею почуттів;
- у малих групах підготувати буктрейлер або коротку презентацію у форматі сторітеллінгу, демонструючи розуміння сюжету, образів і цінностей твору.

Навчальне заняття 5. Зарубіжна література у практиці виразного читання

Мета: розвинути уміння інтерпретувати зарубіжні дитячі твори, передавати інтонаційні відтінки гумору, філософії, доброти.

Тренінгові

завдання:

- виконати вправу «Читаємо з характером»: обрати уривок із зарубіжних дитячих творів і здійснити інтонаційне моделювання (зміна голосу, пауз, логічних наголосів);
- створити спільну інтерактивну «грамоту виразного читання» – перелік правил, що допомагають відтворювати настрій і сенс дитячого твору, оформлену у вигляді плаката або інфографіки.

8. Методи навчання

В освітньому процесі застосовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладу, евристичної бесіди, частково-пошуковий метод, метод демонстрації, метод опитування, тестування, інтерактивні методи (робота у групах, дебати, «мозковий штурм», метод кейсів, бесіди тощо), мікрОВикладання, виконання практичних вправ

та тренінгових завдань.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю.

В процесі вивчення дисципліни «Дитяча література та виразне читання» використовують наступні методи оцінювання навчальної роботи здобувача освіти за 100-бальною шкалою:

- поточне опитування;
- оцінювання виконання змістового модульного контролю 1;
- оцінювання виконання змістового модульного контролю 2;
- оцінювання виконання тренінгу;
- оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти;
- підсумковий екзамен.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Дитяча література та виразне читання» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання*	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання*	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час опитування на кожному практичному занятті з тем 1–5	Модульна контрольна робота охоплює тестові завдання (25 тестів по 2 бали кожен – 50 балів всього) та теоретичне питання (50 балів) (теми 1-5). **	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час опитування на кожному практичному занятті з тем 6–10	Модульна контрольна робота охоплює тестові завдання (25 тестів по 2 бали кожен – 50 балів всього) та теоретичне питання (50 балів) (теми 6-10). **	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконані завдання	Екзамен охоплює тестові завдання (25 тестів по 2 бали кожен – 50 балів всього) та теоретичне питання (50 балів) (теми 1-10). ***

* Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений кожного практичного заняття). Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0». Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій та шляхом виконання завдань в системі Moodle.

** Оцінювання теоретичних питань модульного контролю відбувається відповідно до таблиці критеріїв оцінювання усної або письмової відповіді.

*** Оцінювання теоретичних питань екзамєну відбувається відповідно до таблиці критеріїв оцінювання усної або письмової відповіді.

Оцінювання поточного опитування під час практичного заняття відбувається в обсязі 100 балів: 50 балів – за відповіді на питання для обговорення, 50 балів – за виконання практичного завдання. Оцінка за питання для обговорення виставляється відповідно до таблиці критеріїв оцінювання усної або письмової відповіді; за виконання практичного завдання – таблиці критеріїв оцінювання виконання практичного завдання під час поточного оцінювання.

Таблиця критеріїв оцінювання усної або письмової відповіді

Бали / Критерій	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали	4 бали	5 балів
1. Повнота відповіді (усна/письмова)	Відсутня відповідь або повністю не за темою	Дуже коротка, уривчаста, не розкриває питання	Лише часткове розкриття теми, значні пропуски	Тема загалом розкрита, однак бракує важливих аспектів	Відповідь майже повна, охоплено основні аспекти	Повна, вичерпна відповідь із висвітленням усіх аспектів
2. Точність і правильність викладу (усного/письмового)	Повністю неправильна відповідь	Переважають грубі помилки	Значні неточності та спотворення понять	Загалом правильно, але є деякі неточності	Майже без помилок, є поодинокі неточності	Абсолютна правильність, наукова точність
3. Логічність і послідовність викладу (усного/письмового)	Виклад хаотичний, без зв'язку	Логіка майже відсутня, уривчастість	Послідовність мало виражена, важко простежити логіку	Є логіка, але виклад непослідовний	Логічний виклад, незначні порушення послідовності	Чітка структура, логічна й послідовна відповідь
4. Глибина розуміння	Не виявляє розуміння	Поверхнєве розуміння	Обмежене пояснення, без глибини	Часткове пояснення причинно-наслідкових зв'язків	Достатнє розуміння, пояснення із прикладами	Глибоке розуміння, узагальнення, системне пояснення
5. Аргументованість відповіді (усної/письмової)	Відсутні аргументи	Аргументів мало, вони непереконливі	Аргументів достатньо, але без підтвердження	Аргументи є, але не завжди переконливі	Аргументована відповідь із прикладами	Сильна аргументація з прикладами, доказами, посиланнями
6. Застосування теорії на практиці (усне/письмове обґрунтування)	Відсутнє	Немає прикладів, лише абстрактні твердження	Наведено приклади, але недоречні	Доречні приклади, але неповні	Практичні приклади доречні та різноманітні	Теорія застосована вдало, наведено яскраві й різноманітні приклади
7. Термінологічна грамотність (усна/письмова)	Термінологія відсутня або неправильна	Використання термінів із значним помилками	Використання частково правильних термінів	Використання більшості термінів правильно, але з помилками	Коректне використання термінів, незначні неточності	Абсолютне володіння професійною термінологією
8. Комунікативні навички (усні/письмові)	Відповідь відсутня	Мовлення/стиль незрозумілі	Мовлення/стиль малозрозумілі, є труднощі у сприйнятті	Загалом зрозуміло, але не завжди чітко	Коректне використання термінів, незначні неточності	Абсолютне володіння професійною термінологією
9. Самостійність мислення (усна/письмова)	Відсутні власні думки	Лише відтворення матеріалу	Мінімальні спроби власного аналізу	Є окремі власні судження	Помітна самостійність, власні узагальнення	Високий рівень самостійності, оригінальні ідеї
10. Вміння усно відповідати на додаткові запитання / вміння давати письмові пояснення	Не відповідає	Відповідає зі значними труднощами	Відповідь неповна, з помилками	Загалом відповідає, але з паузами чи неточностями	Відповіді повні, впевнені	Відповідає впевнено, швидко й правильно на всі запитання

Таблиця критеріїв оцінювання виконання практичного завдання під час поточного оцінювання

Бали/ Критерій	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали	4 бали	5 балів
1.Відповідність темі та меті	Завдання не пов'язане з темою	Дуже слабка відповідність	Часткова відповідність, мета не розкрита	Загалом відповідає, але є неточності	Відповідає темі з дрібними відхиленнями	Повністю відповідає темі, мета реалізована
2.Використання цікавих методів та прийомів	Не використано	Є лише згадка без реалізації	Використано фрагментарно	Реалізовано, але неефективно	Використано вдало, проте не повністю	Цікаві методи та прийоми інтегровано гармонійно
3.Чіткість і зрозумілість виконання завдання	Незрозуміле	Дуже складне / нечітке	Частково зрозуміле	Зрозуміле, але потребує уточнень	Переважно чітке й доступне	Абсолютно зрозуміле, логічно структуроване
4.Методична доцільність	Необґрунтоване	Дуже слабе методично	Частково обґрунтоване	Є доцільність, але не повна	Методично виправдане з незначними похибками	Повністю методично обґрунтоване
5.Відповідність результатам навчання	Зв'язок відсутній	Мінімальний зв'язок	Часткове співвідношення	Забезпечує досягнення окремих результатів	Відповідає більшості результатів	Спрямоване на досягнення всіх результатів
6.Дидактична цінність	Не має навчальної цінності	Дуже низька	Обмежена	Має певну цінність	Висока дидактична цінність	Максимальна навчальна та виховна користь
7.Практична реалізація	Неможливо реалізувати	Реалізація формальна	Реалізація часткова	Може бути проведене, але з труднощами	Може бути успішно реалізоване	Легко реалізується, ефективно в практиці
8.Комунікативне оформлення	Відсутнє / незрозуміле	Дуже низький рівень	Низький, нечіткі формулювання	Достатньо зрозуміло, але сухо	Виразно, грамотно, логічно	Вільна, професійна, комунікаційно точна подача
9.Самостійність	Відсутня	Мінімальна	Часткова, з опорою на готові зразки	Виконано переважно самостійно	Висока самостійність	Повністю авторський, творчий підхід
10.Рефлексія	Відсутня	Дуже поверхова	Часткова, неповна	Є, але без аналізу	Усвідомлена, з аналізом недоліків	Глибока, аналітична, із висновками щодо вдосконалення

Оцінка за виконання завдань тренінгу – 100 балів. Під час тренінгових занять здобувач вищої освіти виконує сумарно 10 тренінгових завдань, розподілених на весь відведений для тренінгів час. За кожне тренінгове завдання здобувач вищої освіти може отримати 10 балів. Оцінювання виконання завдань тренінгу відбувається відповідно до таблиці критеріїв оцінювання виконання завдань тренінгу.

Таблиця критеріїв оцінювання виконання завдань тренінгу

Бали/ Критерій	0 балів	1 бал	2 бали
---------------------------	----------------	--------------	---------------

1. Розуміння змісту завдання	Відсутнє розуміння суті завдання	Завдання виконане частково, окремі аспекти не розкриті	Здобувач вищої освіти повністю зрозумів завдання, чітко і правильно відобразив його суть
2. Аргументованість і обґрунтованість виконання	Аргументація відсутня або невідповідна	Наведено загальні міркування без глибокого обґрунтування	Відповіді/рішення підкріплені фактами, прикладами, логічними доказами
3. Креативність і практична спрямованість	Відсутня новизна, рішення не мають практичної цінності	Ідеї загальні, частково практичні	Запропоновані оригінальні, реалістичні й практично застосовувані ідеї
4. Якість презентації результату (усної чи письмової)	Результат поданий хаотично, незрозуміло	Є недоліки у структурі чи подачі, але загалом зрозуміло	Результат представлений структуровано, логічно, зрозуміло
5. Співпраця та комунікація під час групової роботи	Не співпрацює, ігнорує колективну діяльність	Бере участь, але з посереднім внеском у групову роботу	Активно взаємодіє з командою, підтримує дискусію, враховує думки інших

Оцінювання виконання завдань самостійної роботи здійснюється відповідно до таблиці критеріїв оцінювання мініпроектів-завдань для самостійної роботи (максимум – 10 балів за один мініпроект; як результат – 100 балів за самостійну роботу загалом).

Таблиця критеріїв оцінювання мініпроектів-завдань для самостійної роботи

Бали/ Критерій	0 балів	1 бал	2 бали
1. Відповідність темі та меті	Продукт не відповідає темі та меті	Частково відповідає, є неточності	Повністю відповідає темі, меті та очікуваним результатам
2. Структура та логіка продукту	Продукт хаотичний, без логіки	Структура є, але окремі елементи нелогічні	Продукт логічно структурований, чіткий та зрозумілий
3. Дидактична цінність / навчальний ефект	Продукт не має навчальної цінності	Частково сприяє навчальному процесу	Максимальна дидактична цінність, стимулює активне навчання
4. Візуалізація та наочність	Відсутні матеріали або наочність	Частково наочний, деякі елементи допомагають сприйняттю	Добре оформлено, візуально зрозуміло, сприяє сприйняттю
5. Креативність та практичність	Відсутні елементи креативності, продукт не практичний	Є елементи оригінальності, частково придатний для використання	Креативний, оригінальний, повністю готовий для практичного застосування

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань здобувачами вищої освіти і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач вищої освіти може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій

формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами вищої освіти, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ЄКТС
90–100	“Відмінно”	A (відмінно)
85–89	“Добре”	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	“Задовільно”	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	“Незадовільно”	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор і проєкційний екран / телевізор	1-10
2.	Програмне забезпечення базових інформаційних технологій (Google Chrome/Firefox/інше)	1-10
3.	Наявність доступу до мережі «Інтернет»	1-10
4.	Персональні комп'ютери / ноутбуки	1-10
5.	Програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять в онлайн-режимі (за необхідності)	1-10
6.	Навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-10
7.	Інструменти Microsoft Office (Word, Power Point тощо)	1-10
8.	Ліцензійне програмне забезпечення (OC Windows)	1-10
9.	Фліпчарт	1-10
10.	Матеріали та обладнання навчально-методичної лабораторії дошкільної та початкової освіти «WUNU kids land»	1-10

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Богданець-Білокаленко Н. Розвиток літератури для дітей в Україні (сер. XIX–поч. XXI ст.). *Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва*. 2021. № 7. С. 32–43.

2. Голубовська І. В., Підгурська В. Ю. Формування літературознавчої компетентності майбутніх учителів початкових класів у процесі вивчення зарубіжної літературної казки. *Наука і техніка сьогодні*. 2025. № 44 (2025). С. 410–422.

3. Джежелей О., Ємець А., Коваленко О. Читаємо в класі та вдома. Хрестоматія для позакласного читання. 1 клас. Харків : Ранок, 2024. 128 с.

4. Джежелей О., Ємець А., Коваленко О. Читаємо в класі та вдома. Хрестоматія для позакласного читання. 1 клас. Харків : Ранок, 2023. 128 с.

5. Зенченко Т., Вишник О., Аторіна В. Використання сучасної дитячої літератури в процесі навчання мовно-літературної, мистецької та технологічної освітніх галузей. *Вісник Глухівського*

національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2025. № 2(58). С. 204–211.

6. Кравцова І. Вплив мистецтва дитячої літератури на формування емоційної культури молодших школярів в умовах війни. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології* : науковий журнал / МОН України, Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка ; [редкол.: А. А. Сбруєва, М. А. Бойченко, О. А. Біда та ін.]. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2024. № 5 (139). С. 18–27.

7. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

8. Руденський Р., Шишак А. Технологія створення освітніх презентацій у професійній підготовці вихователів закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи. *Наукові інновації та передові технології (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал*. 2025. № 7(47) 2025. С. 1854–1866.

9. Ткаченко К. О., Сушко А. В. Дитяча література як засіб формування особистості учнів початкових класів. *Імідж сучасного педагога*. 2023. № 3(210). С. 104–109. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-3\(210\)-104-109](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-3(210)-104-109)

10. Чайка В. М., Шишак А. М. Цифрова візуалізація у початковій школі: сутність та форми. *Початкова освіта: історія, проблеми, перспективи* : збірник матеріалів II-ї Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Ніжин, 21 жовтня 2021 року). Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 178–180.

11. Шишак А. Інтерактивні методи роботи з підручником у початковій школі: технологія колективно-групового навчання. *НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ* : матеріали XIII Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців (Умань, 22 квітня 2020 р.). Умань: Візаві, 2020. С. 286–290.

12. Шишак А. М. Інтерактивні методи роботи з підручником у початковій школі: технологія опрацювання дискусійних питань. *Початкова освіта: історія, проблеми, перспективи* : матеріали III-ї Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Ніжин, 23 жовтня 2020 р.). Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. С. 174–177.

13. Шишак А. М. Методика формування інформаційно-цифрових умінь молодших школярів у процесі диджиталізації початкової освіти : методичні рекомендації. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2025. 88 с.

14. Шишак А. М. Формування інформаційно-цифрових умінь молодших школярів в умовах диджиталізації початкової освіти : дис. ... наук. ступеня д-ра філософії : 01 : 013 / Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2025. 337 с.

15. Шишак А. М., Чайка В. М., Чикурова О. Я. Гейміфікація мистецької діяльності дошкільників та молодших школярів: сутність і практична реалізація. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2025. Т. 13, № 7. С. 127–135.

16. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 3, 4 класах серії “Шкільна бібліотека” / укл. Тетяна Стус. Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. 192 с.

17. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 1, 2 класах серії “Шкільна бібліотека” / укл. Тетяна Стус. Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. 160 с.

18. Шишак А. “Квіти біля четвертого” (Катерина Міхаліцина) : лінгвістичний аналіз твору. *Емоції й цінності в мовній канві оповіді* : посібник / за ред. О. В. Гузар. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. С. 25–41.

19. Шишак А. “Яблука війни” (Надійка Гербіш) : лінгвістичний аналіз твору. *Емоції й цінності в мовній канві оповіді* : посібник / за ред. О. В. Гузар. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. С. 42–62.

20. Shyshak A., Ratushniak N., Chaika V., Petrytsa Yu., Matskiv M. Formation of Literary Competence of Junior Schoolchildren by ICT Tools. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. 2023. Vol. 23(1). P. 90–100.